

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Errangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	N.1	22. februar 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Erhvervsministeriets grundnotat om Kommissionens henstilling om ratifikation af ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe og Protokollen af 1996 til konvention nr. 147 om minimumsnormer i handelsskibe, 1976. KOM(1998)662

Paul Nyrup Rasmussen

**GRUNDNOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

Kommissionens henstilling om ratifikation af ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe og Protokollen af 1996 til konvention nr. 147 om minimumsnormer i handelsskibe, 1976. KOM(1998)662

Baggrund og indhold

Kommissionens henstilling om ratifikation af ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe og Protokollen af 1996 til ILO-konvention nr. 147 om minimumsnormer i handelsskibe er et af elementerne i Kommissionens meddelelse af 4. december 1998 om tilrettelæggelse af arbejdstiden i de sektorer og aktiviteter, der er udelukket fra arbejdstidsdirektivet (93/104/EF).

Ud over nærværende henstilling indeholder Kommissionens "pakke" selve meddelelsen og fire direktivforslag: Forslag til direktiv om ændring af arbejdstidsdirektivet (93/104/EF), forslag til direktiv om arbejdstid for vejtransport og selvstændige chauffører, forslag til direktiv om arbejdstid for søfarende, og forslag til direktiv om håndhævelse af søfarendes arbejdstid på skibe, der anløber EU-havne.

I henstillingen anbefaler Kommissionen, at medlemsstater, der endnu ikke har ratificeret ILO-konvention nr. 180 og Protokollen til ILO-konvention nr. 147, ratificerer de to instrumenter, samt at de inden et år informerer Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er iværksat for at gennemføre ratifikation.

Henstillingen er givet med hjemmel i Traktatens artikel 155, 2. "pind".

Hverken ILO-konvention nr. 180 eller Protokollen til ILO-konvention nr. 147 er trådt i kraft. Det vil ske, når de er ratificeret af mindst fem lande, hvoraf mindst tre lande hver med en handelsflåde over en vis størrelse.

Henstillingen har til formål at tilskynde et tilstrækkeligt antal lande til at ratificere de to instrumenter, så de kan træde i kraft internationalt. Dermed bliver det muligt for EU-landenes myndigheder at kontrollere, at tredjelandes skibe i forbindelse med anløb af havne i Fællesskabet lever op til ILO-konvention nr. 180.

ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe
svarer i sit indhold til den rammeaftale om søfarendes arbejdstid, der er indgået mellem de europæiske søfartsorganisationer på arbejdsgiverside (ECSA) og arbejdstagerside (FST). Aftalen udgør en del af det fremsatte direktivforslag om arbejdstid for søfarende.

ILO-konvention nr. 180 giver valgfrihed mellem at regulere den maksimale arbejdstid eller den samlede hviletid. Endvidere åbner konventionen mulighed for at indgå aftale om særlige hviletidsbestemmelser for vagtgående søfarende og for søfarende på skibe med korte rejser.

mod at der kompenseres for dette, f.eks. ved øget fritid.

Til forskel fra rammeaftalen indeholder ILO-konvention nr. 180 ikke bestemmelser om regelmæssige lægeundersøgelser af søfarende, eller om mindst 4 ugers betalt ferie.

ILO-konvention nr. 147 om minimumsnormer i handelsskibe fra 1976 er en "paraply"-konvention, idet ratifikation af konventionen forudsætter, at landet forinden har ratificeret en række andre ILO-konventioner, der er opregnet i konventionens bilag. Alternativt skal landet have regler, der er på linje med de konventioner, der er nævnt.

ILO-konvention nr. 147 retter sig primært til flagstater, selv om den nok mere er kendt som et grundlag for kontrollen af fremmede skibe (havnestatskontrol) med overholdelse af visse ILO-konventioner.

Protokollen til ILO-konvention nr. 147, der blev vedtaget på ILO's søfartskonference i 1996, tilføjer et antal ILO-konventioner til bilagslisten.

Bilagslisten er inddelt i to grupper - en obligatorisk A-liste og en B-liste.

A-listen indeholder ILO-konvention nr. 133 om skibsmandskabets opholdsrum (supplerende bestemmelser), (1970) og ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og skibes bemanning. Begge disse ILO-konventioner *skal* være ratificeret eller der skal være regler med tilsvarende indhold, før et land kan ratificere 1996-protokollen.

B-listen indeholder ILO-konvention nr. 108 om søfolks nationale identitetspapirer, ILO-konvention nr. 135 om beskyttelse af arbejdstagerrepræsentanter, som begge er ratificeret, samt ILO-konvention nr. 164 om sundhedspleje og lægebehandling for søfarende og ILO-konvention nr. 166 om hjemsendelse af søfarende. For så vidt angår konventioner på B-listen, skal man blot have ratificeret *mindst en* af de fire konventioner.

Danmark har ikke ratificeret de to konventioner på A-listen om skibsmandskabets opholdsrum og om arbejdstid og kan derfor heller ikke ratificere Protokollen til ILO-konvention nr. 147.

2. Gældende dansk ret

ILO-konvention nr. 180 vedrører forhold, der i Danmark er reguleret via overenskomster, af sømandsloven og af lov om skibes besætning og tilhørende bekendtgørelser. Reglerne om hviletid findes i sømandslovens § 57. Spørgsmål om arbejdstid og om kompenserende frihed m.v. aftales traditionelt mellem arbejdsmarkedets parter.

Protokollen til ILO-konvention nr. 147 vedrører herudover forhold, der er reguleret i tekniske forskrifter, udstedt i medfør af lov om skibes sikkerhed.

3. Høring

Spørgsmålet om ratifikation af ILO-konvention nr. 180 og Protokollen til ILO-konvention nr. 147 har tidligere været sendt til høring hos Danmarks Rederiforening, Bilfærgernes Rederiforening, Rederiforeningen for mindre skibe, Rederiforeningen af 1895, HORESTA, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Navigatørforening, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Maskinmestrenes Forening, SID, Metal Søfart, Sømændenes Forbund i Danmark, Dansk Sø-Restaurations-

forening, Restaurations- og Bryggeriarbejder Forbundet, HK/Service, Statsansattes Kartel, Forbundet for Offentlige Ansatte, CO II, Rederikredsen-Jernbaneforeningen, SID Hanstholm afdeling og Fiskernes Forbund.

De erhvervsorganisationer, der repræsenterer handelsflåden, har generelt set positivt på spørgsmålet om ratifikation af ILO-konvention nr. 180. Der er imidlertid ikke enighed om, hvorvidt de danske overenskomster i dag lever op til konventionen. Rederne finder, at overenskomsterne opfylder konventionen. De søfarende er uenige, idet de blandt andet ønsker spørgsmålet om tilkaldevagt, øvelser og kompenserende fritid særskilt udmøntet.

Handelsflådens organisationer kan tilslutte sig dansk ratifikation af Protokollen til ILO-konvention nr. 147.

Spørgsmålet om ratifikation af de to ILO-instrumenter var i december 1998 genstand for en foreløbig drøftelse med arbejdsmarkedets hovedorganisationer i Det Faste ILO-udvalg under Arbejdsministeriet. LO og DA var her enige om, at rækkefølgen skulle være, at man først skulle have EU-direktivet om arbejdstid for søfarende vedtaget. Derefter skulle ILO-konvention nr. 180 ratificeres, hvis det var muligt under hensyntagen til parternes ønsker om afklaring af eventuelle overenskomstspørgsmål via aftale.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

En ratifikation af ILO-konvention nr. 180 vil kræve ændringer i sømandsloven omkring fastsættelse af egentlig hviletid, registrering af arbejdstid eller hviletid og kontrol af hviletid.

Ratifikation af Protokollen til ILO-konvention nr. 147 forudsætter herudover regler om de søfarendes opholdsrum, der opfylder kravene i ILO-konvention nr. 133. Indførelse af disse regler kan ske ved en teknisk forskrift.

Dansk ratifikation af Protokollen til ILO-konvention nr. 147 vil ikke i sig selv have statsfinansielle konsekvenser. Det kan dog samtidig oplyses, ressourceforbruget i forbindelse med ratifikation af ILO-konvention nr. 180 skønnes at blive ca. 2 årsværk i Søfartsstyrelsen.

5. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Hvorvidt en ratifikation af ILO-konvention nr. 180 vil føre til merudgifter for rederierne, afhænger af evt. ændringer i overenskomsterne.

Tidligere forelæggelse i Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt i Folketingets Europaudvalg.